

Persbericht
Motivatie voor coronamaatregelen op dieptepunt:
Dringend nood aan een motiverend kader!

De meest recente Motivatiebarometer van de Ugent toont een zorgwekkende daling aan. Slechts 35 % van de bevolking is nog gemotiveerd om de Corona – maatregelen op te volgen. De expertengroep ‘Psychologie en Corona’ slaat alarm. “We hebben dringend nood aan een motiverend kader,” stelt Prof. Em. Omer Van den Bergh (KULeuven).

Sinds de start van de COVID-19 crisis volgt het team van Prof. Maarten Vansteenkiste (UGent) de bereidheid van de bevolking op om zich aan de maatregelen te houden. De **motivatiebarometer** toont echter aan dat die motivatie op een dieptepunt zit. “Waar we bij de start van de crisis zagen dat 81 % van de bevroegden ten volle achter de maatregelen stonden, is dat nu nog maar 35%”, zegt Vansteenkiste. Vooral de mondkemperplicht en het beperken van de sociale contacten worden het minst opgevolgd. Verder komen de basisbehoeftes aan verbondenheid en autonomie steeds meer in het gedrang, in het bijzonder bij jongvolwassenen. De bevrediging verhoogt de veerkracht en geeft de bevolking motivationele zuurstof om de maatregelen vol te houden.

De expertengroep “Psychology and Corona” hamerde vroeger op de noodzaak om **expertise uit de gedragswetenschappen** toe te voegen aan de expertengroep die de Nationale VeiligheidsRaad adviseert. “In afwachting van een effectief vaccin of antiviraal middel is ons gedrag de enige verdediging die we hebben tegenover het virus,” legt Koen Lowet, gedelegeerd bestuurder van de Vlaamse Vereniging van Klinisch Psychologen uit: “toch wordt er nog steeds beleid gemaakt op basis van een soort intuïtief aanvoelen van gedrag”. De Nederlandse tegenhanger van Sciensano, het RIVM, kan beschikken over een hele gedragsunit. Bij ons is er nog steeds geen gedragswetenschapper toegevoegd aan de GEES of CELEVAL.

Psychologie kan nochtans een belangrijke bijdrage leveren aan de huidige malaise in de samenleving. De respons van de overheden is tot nu toe beperkt gebleven tot een ‘politiek van regeltjes’. Prof. Karen Phaet, (KULeuven) pleit voor een beleid met aandacht voor **sociale verbinding**: “Wij hebben nood aan sociaal verbindend project en een transparant beleid dat perspectief biedt aan de bevolking en waarbij we alle groepen in onze samenleving aan boord houden.”

In haar nieuwste report pleiten de psychologen voor het installeren van een **structureel motiverend kader** met volgende principes:

1. Maak de aanpak van de crisis zo **voorspelbaar en controleerbaar** mogelijk: installeer een kleurencodesysteem met drempelwaardes. Maak een sociaal contract met de bevolking door op voorhand te communiceren welke principes geactiveerd zullen worden wanneer een drempelwaarde overschreden wordt.
2. Bepaal **simpele, heldere gedragsprincipes binnen een logisch kader**: stap af van de ‘regeltjes – politiek’, maar investeer in het aanleren van zinvolle gedragsprincipes. Zinloze regels (bijv. een mondkemper dragen tijdens een parkwandeling) roepen

verzet op en halen de motivatie onderuit. Geef mensen een zekere vrijheid en autonomie om die principes in te vullen naar haalbaarheid.

3. Zet in op een **breed gedragen sociaal project**: bepaal een gemeenschappelijk doel (het virus onder controle houden, de samenleving leefbaar houden) en investeer volop in sociale verbondenheid. Dit kan door sociale rolmodellen in te schakelen die diverse groepen in onze samenleving aanspreken of door een verbindend en ludiek project te lanceren (bijv., 'warmste coronaweek').
4. Steun op principes van **motiverende communicatie**: laat de bevolking mee participeren aan het beleid door draagvlak af te toetsen. Stem communicatie af op de situatie en de beoogde doelgroep. Wees helder door bijvoorbeeld te verwijzen naar het doel (drempelwaarde) die we beogen te halen.
5. Voorzie **flexibiliteit** naar geografische locaties en groepen. De voorgaande maatregelen moeten op maat ingezet worden. Er ontstaat meer begrip en bereidheid om een extra inspanning te leveren als het virus sterker aanwezig is in de eigen regio.
6. **Monitor** de motivatie en het gedrag van de bevolking: het gedrag van de bevolking voorspelt met 1 à 2 weken de verspreiding van besmettingen. Het is dus belangrijk om evenzeer de motivatie en de mentale gezondheid van de bevolking systematisch en fijnmazig te monitoren. We moeten hoognodig naar een preventieve aanpak van het virus.

Het volledige rapport is ter inzage op de website van de expertengroep (link toevoegen).

Het rapport werd ook overgemaakt aan collega's experts uit de andere disciplines, leden van de GEES, CELEVAL en beleidsmakers. Olivier Luminet, prof. Gezondheidspsychologie UCLouvain en voorzitter van de Belgian Academy for Psychological Sciences (BAPS): "We stellen vast dat de collega's uit de andere disciplines erg geïnteresseerd zijn. Het besef lijkt te groeien dat we naar een andere aanpak moeten van het virus. We zullen zien of het beleid daadwerkelijk rekening zal houden met onze bevindingen en adviezen. In elk geval herhalen we onze vraag om een meer systematisch, motiverend beleid te voeren. Zo kunnen we het tij keren."

De expertengroep "Psychology and Corona" bestaat uit een kerngroep van 8 geëngageerde academici uit de diverse hoeken van de psychologie samen met leden van professionele organisaties. De kerngroep wordt ondersteund door een schil van experts uit verschillende subdisciplines van de psychologie.

[Meer info over de expertengroep "Psychology and Corona"](#).

Namens de expertengroep "Psychology and Corona",

Prof. Em. Omer Van den Bergh, gezondheidspsychologie, KULeuven – 0478 24 00 43
Prof. Maarten Vansteenkiste, motivatiepsychologie, UGent – 0485 50 25 62

Pauline Chauvier, bestuurslid, Union Professionnelle des Psychologues Cliniciens Francophones

Prof. Alexis Dewaele, klinische psychologie, UGent

Prof. Ann Desmet, gezondheidspsychologie, ULB

Koen Lowet, gedelegeerd bestuurder, Vlaamse Vereniging van Klinisch Psychologen

Prof. Olivier Luminet, gezondheidspsychologie, UCLouvain, voorzitter Belgian Academy for Psychological Sciences

Prof. Karen Phaet, sociale psychologie, KULeuven